

CRISTINA PERI ROSSI

Dinozavrov popoldan

V popolni opremi je šel na plažo. Plavutke, potapljaška obleka, zložljiv stol in ribiška mreža. Preden je odšel, je potrkal na vrata spalnice svojih staršev, vendar odgovora ni dobil. Verjetno sta spala. Morda sta bila mrtva in se zato nista odzvala. Za trenutek se je zamislil o tej možnosti in zaključil, da bi odšel na plažo, tudi če bi bila mrtva. Popoldan je bil siv, nekaj počasnih in težkih vijoličnih oblakov je polzelo po nebu kot stare dostojanstvene matrone iz marmorja; mirno, gosto, skoraj trdo morje je oznanjalo nemirne notranje vrtince; bil je tiste vrste popoldan, ki jih je dinozaver izbiral, da je stopil iz vode in se prikazal na obali. Če sta njegova starša v resnici umrla, bo že kasneje poskrbel za njiju, ali pa bo to namesto njega storil kdo drug. Medtem ko je po dve in dve preskakoval stopnice, ki so ga ločevale od ulice, si je skušal predstavljati, kakšne postopke je treba izvršiti v primeru smrti svojih staršev. V šoli ga tega niso naučili. V šoli so jih učili same neuporabne stvari, kot na primer izredno zapletene enačbe, ko se vendar dobro ve, da sedaj lahko stroji naredijo čisto vse. Tudi v nerazvitih in zaostalih državah, kot je ta, lahko stroji naredijo vse. Njegov oče ga je nekoč peljal v svojo pisarno. Ne njegov prvi oče, ampak tisti drugi. Ta. Imel je pisarno samo zase. Zdi se, da ni šlo za katerega koli zaposlenega, ampak za šefa ali kaj podobnega. Po diktafonu je dajal ukaze in mu razkazoval pisarno, kot bi bila čisto njegova, kot da bi lastnoročno in z velikim naporom položil kamen na kamen, opeko na opeko in med kamen in opeko še nujno potrebna apno in malto. Mogoče je bil samo nek zaposleni visoko na lestvici, on je že videl, kako se obnašajo take vrste ljudje, če so na visokem položaju (in včasih tisti, ki so se lahko zadovoljili le z ukazovanjem kakemu preprostemu vratarju), vedejo se, kot bi bilo podjetje njihovo in vsi ostali zaposleni njihovi služabniki, podložniki oziroma tlačani. Nimajo razredne zavesti.

– Nimajo razredne zavesti, mu je rekel njegov oče. Prvi. Tisti, ki sedaj niti ni imel niti ni podarjal opreme za podvodni ribolov.

– Nimaš kake cigarete zame? ga je vprašal njegov oče, prvi, tisti, ki ni imel pisarne, niti hiše v mestu in še ene na obali ali pa v hribih, niti lastnega

avtomobila, prav tako ni imel televizorja, ne hladilnika, ne usnjenih mokasinov, ne cigarete in sploh ničesar. On je pobrskal po svojih žepih in med stvarmi, ki jih je izvlekel, je bila tudi precej pomečkana cigareta. Njegov oče si jo je takoj vtaknil v usta, ne da bi pogledal, kakšne znamke je.

– Angleška je, ga je informiral.

– Res? je ravnodušno odgovoril njegov prvi oče. – In kakšen se ti zdi angleški tobak?

– Precej parfumiran je, je odgovoril on, prizadevajoč si, da se ne bi kompromitiral. Cigarete je kradel svojemu sedanjemu očetu. Ta je zmeraj puščal napol prazne škatlice v žepih svojih številnih suknjičev.

Prišla sta v park in bilo je mraz.

– Če hočeš, ti priskrbim površnik, je fant ponudil svojemu očetu številka ena. Zdelo se mu je, da ga mora zebsti, oblečenega samo v lahno bež obleko. Poleg tega ta barva ni bila primerna za ta letni čas. Srajca pod obleko je bila ponošena in oguljena. Pomislil je, da bi njegova mama zagnala vik in krik, če bi ga videla takole oblečenega. Torej, žena njegovega očeta, ki ni bila več njegova žena, čeprav je bila še vedno njegova mati. Zakaj se ni mogel ločiti od svoje matere, kot je to storil njegov oče? Priskrbel mu bo površnik, ne zaradi tistega, kar bi rekla njegova mama, ampak zanj, ki ga je moralo grozno zebsti. Zaradi obeh očetov, ki ju je imel, je živel zelo zaposleno življenje.

Njegov oče številka ena se je nasmehnil in mu nežno rekel:

– Kako ga boš dobil?

On je malomarno zamahnil. Ni rad izdajal svojih skrivnosti.

V pisarni njegovega očeta številka dve se je vse svetilo in bilo na svojem mestu. Njegov oče je vzel s sabo samo njega, njegove sestre ni povabil, zagotovo zato, ker je menil, da pisarne niso za ženske. On je o stvareh razmišljal na tak način. Bil pa je zelo avtoritativen. In je dajal le skopa pojasnila. Ne tako kot njegov oče številka ena, ki je bil mnogo bolj prijazen in bolj mehak in je celo življenje nekaj pojasnjeval. Njemu se je zdelo, da je potreboval pojasnila za samega sebe, saj mu je moralo biti zelo težko živeti. Še posebno po vojni. Saj oni so doživeli vojno, majceno vojno, ne eno tistih velikih mednarodnih vojn, temveč lokalno vojno, notranjo, vojno znotraj meja države, ampak kljub vsemu vojno. Nihče ni hotel govoriti o tem, niti ni bila v nobeni izmed knjig, ki jih je bilo moč brati, in zdi se, da je njegov oče številka ena to zadevo le stežka preživel.

– Ta človek je intelektualec, je nekoč zaničljivo izjavil njegov drugi oče. Vojna je v nekaterih vzbudila občutek gotovosti, v drugih občutek negotovosti in mnogim stvarjem se je spremenil predznak. Težko je bilo vedeti, kakšne so bile prej.

– Si ti intelektualec? je enkrat kasneje vprašal očeta številka ena.

– Ne, mu je odgovoril. – Novinar sem. Se pravi nekdo, ki dobiva plačo za to, da piše tisto, česar ne misli, in to za časopise, ki jih financirajo zasebna podjetja, da bi napisal tisto, kar hočejo ona. Torej sem peresni delavec, je rekel šaljivo ironično. – Suženj.

– Zakaj podjetja tega ne povedo sama?

– Nočejo se kompromitirati. Raje nekomu plačajo, da pove, kar ona hočejo, da ljudje verjamejo. Zelo zapleteno, sin.

Nikoli ni videl očetovega podpisa v časopisu.

– Se tudi ti nočeš kompromitirati? ga je vprašal.

– Torej, po eni strani ne bi rad podpisal stvari, ki jih ne mislim, po drugi strani pa podjetja raje vidijo, da izidejo nepodpisane. Kot da bi šlo za splošno mišljenje, tisto, ki ga narekuje zdrava pamet in zgodovina.

Njemu zadeva ni bila všeč. Raje je imel obdobje, ko je bil njegov oče brezposeln. Seveda pa, kolikor se je lahko spomnil, to ni bilo dobro obdobje za preostali del družine. To je bila mama, saj je bila njegova sestra takrat še premajhna, da bi se tega spominjala. In njegov drugi oče se še ni pojavil.

Nekega dne, ko je bil še posebno zgovoren, mu je oče pokazal cel kup člankov, ki jih je napisal. Raztreseni so bili po njegovi sobi v penzionu, med paketki trave, praznimi škatlicami cigaret, steklenicami žganja in posameznimi nogavicami, ki jim je manjkal par. Njegov oče je bil od nekdanj neurejen tip, in čim manj prostora je imel, toliko boljše je znal razmetati stvari. Članki so bili zelo zanimivi in pri listanju in prebiranju sta se zelo zabavala. Nekateri so bili ožgani od začetniške zagnanosti ali od gašperčka, ki ga je imel pozimi za ogrevanje, ali pa od cigarete. Drugi so bili pogrizeni od miši in ščurkov. V kupu je odkril članke o pridelovanju vrtnic, najbolj primernem letnem času za jadrnanje, o tem, kako pripraviti okusen rižev narastek, in o pomembnosti smehljanja ob vseh priložnostih. Očitno je bilo, da je njegov oče zelo sposoben tip. Sposoben pisati o čemerkoli. Nikoli v življenju ni posadil niti ene vrtnice, groza ga je bilo jadrnanja in prepričan je bil, da je recept za rižev narastek izmišljotina, saj je oče riž sovražil.

Oče številka dve mu je ukazal, naj ga spremi v pisarno. Nikoli ni vabil, dajal je ukaze z navidezno gotovostjo, da so njegovi ukazi globoko ustrezali željam drugega. Zgodaj ga je zbudil; ne da bi potrkal, je vstopil v njegovo sobo in mu z velikim zadovoljstvom rekel:

– Danes boš šel z mano v pisarno.

On ni niti pomežiknil in se je začel oblačiti, ker se ni rad prepiral. Bil je prepričan, da je novi oče prepričan, da s tem izpolnjuje njegove najbolj skrite želje. Šel je v kopalnico, ampak še prej je zavil v sestrino sobo. Odkar so živeli s tem očetom, sta imela vsak svojo sobo. Bilo je udobnejše, ampak dalj si se zamudil, kadar si nujno moral nekaj povedati.

Naletel je na šestletno sestro, kako je filozofsko proučevala neko revijo z zgodbicami in si obenem praskala prste na nogah.

Nepričakovano je vstopil in brez presenečenja dvignila oči z revije.

– Stari hoče, da grem z njim v pisarno, je oznanil.

– Kje je Čad? je vprašala, ne da bi se zmenila zanj.

– Mislim, da v Afriki, je odgovoril.

– So dobri komunisti ali tisti, ki so na oblasti? je spraševala naprej.

- Ne vem, je rekel. – Odvisno. Kaj bereš?
- Ljubezenske zgodnice. Glavna junakinja živi v Čadu. Ne uspe mi pogruntati, ali dela za CIO ali je uporniška rdečkarka.
- Vprašal bom najinega očeta številka ena, je rekel. – No, tokrat se veselim, da si ženska. Ne bo ti treba v pisarno.

Šel je naprej v kopalnico in ko je opravil, ga je oče že nepotrpežljivo čakal z avtomobilskimi ključi v rokah. Oče številka ena ni nikoli imel avta. Enkrat se je dokopal do kolesa, pa so mu ga ukradli, ker ga je pustil brez verige.

Očetova pisarna je bila polna naprav in pohištva. Dal je nekaj ukazov po diktafonu in se usedel v naslanjač, kot da bi mu ves tisti svet predmetov in strojev pripadal. Naslanjač je bil gibljiv in oče se je na njem s široko razširjenimi nogami zibal. Šlo je za zibanje od zadovoljstva. Njegovi čevlji so se svetili, tako kot pohištvo, tako kot tla. Pomislil je, da bi lahko, če bi prinesel svoj mali fotografski aparat (darilo očeta številka dve za njegov zadnji rojstni dan; oče številka ena mu je podarjal bolj izvirne in manj nastopaške stvari: škatlico vžigalic iz Teruela, znamko iz španske vojne ali pa preprosto nič) posnel čudovito fotografijo, izredno učinkovito. Pod svetleče čevlje očeta številka dve, pod fine, perfektne zlikane hlače, med pozibavanje njegovih nekoliko debelih nog, pod portret doživljenjskega Predsednika in prvega ministra bi lahko postavil podnapis: Portret uspešnega moža. Uspeh je neka vasica na severu, s svojimi spoliranimi motornimi čolni, svojimi jezери z labodi in racami, svojimi okvirji za slike iz nerjavečega jekla, s številnimi bankami, kjer se odpirajo računi in kjer se ne ustališ poln zadovoljstev-za-katera-se-potiš-vse-življenje. V Uspehu se zbirajo vsi preživeli iz vojne, da proslavijo dejstvo, da so preživeli. Nikoli se ne zberejo tisti, ki so vojno izgubili, na prvem mestu zato, ker so mrtvi ali pa zaprti, na drugem zato, ker jim nikoli ne bi dovolili vstopiti. Oče številka ena mu je zelo rad pripovedoval o prebivalcih Uspeha. Vse je navidez poznal, iz tega ali onega razloga. Ni imel potnega lista za Uspeh in videti je bilo, da se zaradi tega pretirano ne obremenjuje.

– Sin, je pridigarsko spregovoril oče in obredni ton glasu ga je iztrgal iz njegovih blodenj. “Čak,” je pomislil. “Transcendentni smo. Pa saj nisem jedel.” On je tako začel vse govore. S tonom in z zvalnikom “sin”. Slišati se poklicanega na tak način mu je povzročalo srbečico. On ni imel z vso zadevo nič. Nikoli ni prosil, da bi ga spravili na svet, ni mogel izbrati ne leta, ne obdobja, ne države, niso mu pustili, da bi dobro proučil ustave in zgodovine različnih koncev sveta, preden so ga nasilno izstrelili v tega. Po drugi strani pa ni ravno zaupal, da je zgodovina verodostojna; zgodovina, ki jo poznamo, je vedno zgodovina zmagovalcev. Zakaj ne poznamo zgodovine onih drugih, a?

– Sin, je ponovil oče. Kaj ga bo prosil, a? Na tleh je bila ena sama smet, ena sama. Počasi je potiskal nogo k njej. Ko je bil že blizu, jo je močno brcnil.

– Sin moj, je še enkrat rekel oče. S to hitrostjo, dodajajoč vsakih pet minut eno besedo, je bilo gotovo, da bo zamudil šolo in tudi kino po šoli. Hodil je v šolo, da je lahko šel potem v kino, ki je bilo njegova resnična strast. Vsi filmi so mu

bili všeč, čisto vsi. Najbolj pa mu je bilo všeč vzdušje v kinu. Ugasnjene luči, šum ovitkov bonbončkov, ko so jih nervozni prsti začeli mečkati, pridušen smeh, topel in vlažen dah, za katerega se je zdelo, da se dviga s platna, še celo bolhe, ki jih je vedno dobil v kinu in jih navdušeno nosil domov, svoji mami številki ena in edini v obup. Danes so vrteli *Temnejši od jantarja* in *Skrivno Napoleonovo življenje*. Videl je že kakih šest ali sedem Napoleonovih življenj, vsako drugačno. Poznal je tudi zasebna življenja trojanske Helene, Kleopatre, Samsona in Dalile, Salomona, štirih faraonov, Luisa VI., Richarda Tretjega in Carlosa Gardela. Kolikor bolj je bila oseba zgodovinsko odmaknjena, toliko bolj intimno je bilo njeno življenje, kdo bi vedel, zakaj. Nasprotno pa je videl le en sam film – zelo slab – o Che Guevaru in nobenega o Fidelu Castru. Filmske muhe.

– To je zadnji model računalnika, ki smo ga kupili, je končno le izustil oče številka dve z neprikritim ponosom in s profesionalnim tonom. – Čudovit stroj, je razsodil. – Vsakršno operacijo opravi v manj kot sekundi. Sešteva, odšteva, množi, deli, računa obresti, odbije davke (“veze in zna krpati,” si je mislil, pa ni hotel reči), opravlja kombinirane operacije, spreaga glagole v treh jezikih, točno ti pove, kateri dan v tednu bo 8. december leta 2345, in odgovori na preprosta vprašanja, kot so koliko je v tem trenutku ura na Japonskem, zemljepisna dolžina Irske, kemijski znak za uran, geografske posebnosti Tobaga in v katerem letnem času je treba – glede na posamezne države – posaditi topol ali cedro. Za trenutek je premolknil, da bi učinkovitost stroja napravila vtis na prisotno poslušalstvo. Premolk je izkoristil, da si je neopazno popraskal komolec ob steno. In da je pomislil, kaj, za vruga, naj napiše v spis *Moja prihodnost*, ki ga je moral napisati. V šoli je užival sloves nezmotljivega pri računanju. Nasprotno pa ga je pri spisih vedno polomil, saj so bile teme zahrbtne: spomini iz otroštva, jutro na podeželju, moji starši, moja država, moj najboljši prijatelj in podobno.

– Ali si lahko predstavljaš, koliko nas tak stroj stane? ga je povprašal oče. Tišina je završela kot hudoben vihar. Postal je živčen in pomislil, da bi moral dati kak odgovor. Nek odgovor, kakršen koli. Moral je napisati spis. *Moja prihodnost*. Koliko je stroj stal? Kaj bo napisal v spisu?

– Mislim, da kakih petsto tisoč osemsto dvajset prihodnosti, je v naglici odgovoril.

Bil je prepričan, da je njegov oče hotel samo priložnost, da bi dokazal, koliko je stroj stal.

– Milijone, sin, milijone! je popravil fantka.

– Vsekakor ne mislim kupiti niti tega niti kakega drugega tipa prihodnosti, je odgovoril fantek, ki se je začel počutiti zasledovanega od številnih ničel, postavljenih na desno (tiste na levi, tako kot ponavadi, niso bile nič vredne, zato pa so se postavljale tja), in od podobnega števila v spisu sintetiziranih prihodnosti.

– Pridi, sin moj, je oče ponovno zavzel tisto zaščitniško in poučevalno držo, ki jo je on sovražil. Držo, ki si je oče številka ena nikoli ne bi nadel, zagotovo ni imel dovolj ničel na desni, prihodnosti pa prav tako ne. – Pridi, zastavi kako vprašanje stroju, zelo previdno.

Z očitnim občutkom manjvrednosti se je postavil predenj. Za začetek se je šopiril z dosti večjo velikostjo kot on. Drugič, bil je dražji kot on, in zdelo se je, da nima staršev. Rad bi ga vprašal, kaj naj napiše v spisu, ampak stroj ni bil programiran za to. Pogledal je očeta, ki je z očitnim zadovoljstvom čakal, da bo sin zastavil stroju vprašanje, da bi ta odgovoril, in bi po odgovoru postal tako domišljav, kot bi ga on izumil ali kaj takega. Mislil si je: "Zagotovo je bolj ponosen na stroj kot pa name." Vprašal ga je, kakšna je temperatura v tem trenutku na Japonskem, in bil zelo zadovoljen, ko mu je stroj odgovoril, da je pomlad, dvajset stopinj v senci, pičla vlažnost in veter petnajst kilometrov na uro. Pomislil je, da so nekje na Japonskem drevesa, ulice in avenije polni cvetov, da toplo sonce boža cvetove in hišne strehe in da mu je popolnoma nemogoče pisati o svoji prihodnosti. O tem se bo moral posvetovati z očetom številka ena. Največja polomija se mu je zgodila to zimo, ko je bil naslov *Moji starši*. Ni se mogel odločiti, o kom bi pisal, tako da je pisal o obeh očetih. Poskusil je biti čimbolj objektivni. Nekaj, kar je napisal, učiteljci ni bilo všeč, saj ga je poklicala na stran.

– Ali veš, sin moj, koliko smo se morali žrtvovati, da smo lahko kupili tak stroj?

– Kot prvo, v celem spisu niti enkrat ne omeniš svoje matere, mu je očitala učiteljica.

– Ogromno, sin, ogromno, je poudaril oče številka dve. – Izdelujejo jih razvite države, kot so Združene države, Nemčija, Japonska in Francija. Da lahko kupimo enega, moramo prodati ogromno volne in ogromno mesa.

– Razumel sem, da gre samo za očete,¹ se je branil. To je problem množine, ki vključuje oba spola. Naslov je bil *Moji starši*. Mati v ednini, pomešana z očetom v ednini postane dva starša, trije starši ali pa še mnogo več. – Jezik je imperialističen, je rekel.

Učiteljico je to razmišljanje užalilo.

– Se ti ne zdi, da bi se moral še veliko naučiti, preden bi lahko dajal sodbe o jeziku?

On si je mislil, da ne, če naj bi čakal, da se bo naučil vsega, kar mu še manjka, prav gotovo ne bo mogel nikoli soditi o ničemer in o nikomer, poleg tega pa se ni on vtikal v jezik, ampak se je jezik vtikal vanj. Še preden se je stvari zavedal, se je jezik že vtaknil vanj, vsiljujoč mu svoje zakone, prisiljujoč ga, da določene stvari imenuje na določen način, prepričujeva ga, da so ti edini možni, kasneje pa je ugotovil, da obstajajo tudi drugi jeziki in da njegov, tisti, ki ga je blebetal kot otročiček, ne služi ničemu, saj ga niso govorili ne Američani, ne Nemci, ne Japonci, ne Rusi, ne Kitajci, ki so vladarji sveta, ker so izdelovali take stroje.

– Nekega dne, je nadaljeval oče številka dve, bodo obstajali stroji, sposobni, da razrešijo najtežje probleme in vprašanja in življenje človeka na zemlji bo udobno, lahko in preprosto.

¹ V španščini se starši reče padres, kar bi lahko pomenilo tudi množino od samostalnika padre, oče.

V redu. Ampak kdo bo pa lastnik teh strojev, a? Kdo je bil lastnik tega, na primer? Njegov oče? Podjetje? Družba? Neka določena družba ali celotna družba? Je bil njegov oče številka ena tudi nekoliko lastnik tega stroja? Lastnik enega od gumbkov, enega samega morda? Se stroj deli na enake dele? Kako? Glede na velikost ljudi? Na njihove delnice v podjetju? Glede na število otrok, ki jih imajo?

– In zato, je ugotovil njegov oče številka dve, moramo organizirati in načrtovati svojo prihodnost.

O kateri prihodnosti mu je govoril oče? Ali je šlo za isto prihodnost kot v spisu? Ne glede na to si je stavek, ker se mu je zdel zelo pomemben in retoričen, zapomnil, da bi ga vključil v spis. "Svojo prihodnost moramo organizirati in načrtovati."

– Rada bi govorila s tvojim očetom, mu je rekla učiteljica. Zadosti se je spoznal na jezik, da je vedel, da se pod vljudnim predlogom skriva ukaz. Učiteljica bi rada govorila z njegovim očetom, zato ji je bilo najbolje ustreči. Zakaj so se nekatere stvari rekle na določen način, pomenile pa so nekaj drugega? On tudi, on je tudi zelo rad govoril s svojim očetom, s številko ena in ne s številko dve.

– Nekega dne, je nadaljeval oče, nekega dne bova ti in jaz kljub letom, ki naju ločujejo, skupaj orala prihodnost, in to s stroji, kot je ta.

To o oranju prihodnosti bo prav tako uporabil v spisu. Nikoli si ne bi mislil, da mu bo njegov oče dal toliko zamisli za domačo nalogo. Nenazadnje le ni izgubil dopoldneva, vsaj ne povsem.

– In sedaj, sin moj, je zaključil oče, želim, da krstiš ta prelepi stroj, simbol prihodnosti, simbol družinske enotnosti, simbol truda in človeške iznajdljivosti. Nadeni mu ime, ki ti je všeč, in ko boš starejši in jih bo država imela veliko več, se boš spominjal, da si bil ti prvi, ki jih je krstil.

Vedno so od njega zahtevali zapletene stvari. Pisati o prihodnosti ali pa krstiti enega od teh strojev. Zakaj ga niso pustili na miru?

Najprej je šel v penziona, ampak kakor ponavadi njegovega očeta ni bilo tam. Majhna sobica, bedna, s tanko steno, ki je v resnici ni ločevala od ničesar, ne od vpitja prostitutk, ne od ječanja bolnih, ne od smeha pijancev, ne od njegovih lastnih misli, ga je spravljala v depresijo. Potem je odšel na obhod po najbližjih barih, kjer ga bo zagotovo našel; oče ni imel navade hoditi daleč stran. Sovražil je prevozna sredstva; podzemna železnica, avtomobili, avtobusi, kolesa, dvigala so mu povzročala tesnobo, zato je raje hodil peš.

Iskal je možna imena, trdna in kompaktna imena, kot je prihodnost, zmagovita imena, imena, primerna za organizirane in urejene prihajajoče čase, stroj je bil videti kot vojak, strumen in poln pločevine, discipliniran: vojak, ki je samo izvrševal ukaze, ne da bi ugovarjal, ne da bi razmišljal; vojak, izdelan zato, da sledi navodilom, načrtom tistih, ki ukazujejo, vojak, ki ne razmišlja, in je vendar izobražen, programiran, uporaben za služenje in za molčanje. Bi bilo Pokorščina primerno ime?

Njegov oče ni bil videti preveč zadovoljen z izborom, ampak on ni nameraval popustiti.

– In v imenu prihodnosti, je rekel, v imenu prihajajočih časov, reda, planiranja in poslušnosti te krstim za Pokorščino. Obreda je bilo konec, čeprav ni bil povsem prepričan, da je oče z rezultatom zadovoljen. Stvari so pač take. V življenju ne moreš vsem ustreči.

Iskal je očeta številka ena v barih in na kegljiščih v tistem predelu. Na vogalu ob penzionu je bil bar s točilnim pultom iz kositra, z nekaj stoli, s tlemi iz desk in z zelo starim džuboksom, ki je brez prestanka vrtel tango *Maščevanje* v izvedbi Carlosa Gardela. Ta tango mu je vedno povzročal bolan, nedoločljiv občutek; njegovemu očetu je bil zato všeč, on pa ni bil prepričan, da mu je. Našel ga je, naslanjal se je na točilni pult, pil žganje in se zelo navdušeno pogovarjal z neko žensko grdega videza. Slabost očeta številka ena je bila, da se mu je vedno takoj videlo, kadar je hotel komu biti simpatičen. Ker ga oče ni opazil, je stopil bliže in ko je bil pri njem, diskretno rekel:

– Očka.

On se je presenečen obrnil.

V tem trenutku ni pričakoval svojega sina.

– Tako, to je torej tvoj mladiček? je rekla ženska grdega videza čisto proč od smeha.

– Novofundlandec sem, je ponosno rekel.

– Koker španjel, je poprijel oče, ki si je že opomogel od presenečenja.

– Švicarski ovčar, je dodal otrok.

– Bokser.

– Nemški ovčar.

– Bulldog.

– Hrt.

- Mastif.
- Lovski pes.
- Gonjač.
- Pekinezer. Očka, a lahko govorim s tabo?

Ženska je hitro spila iz kozarca njegovega očeta in ta domačnost je otroka zmotila.

- Ni mi všeč, da se vpricho mene delajo norca iz mene, je rekla ženska, ko si je mislila, da je naštevanje končano. Užaljena je bila zaradi njenega zarotništva in očetu se je zdelo bolje, da se je ne izziva. On si je mislil, da je ženska precej neprijetna, kot skoraj vse ženske, s katerimi se je njegov oče družil. Bilo je očitno, da nima smisla za izbiranje žensk. Vključno z njegovo materjo, se razume.

- Jaz si žensk ne izberem, sin. One me izberejo, se je branil nekoč, ko sta govorila o tej temi.

- Zakaj se pustiš izbrati? je vprašal on.

- Zelo sem utrujen, je odgovoril njegov oče. - Težko se je upreti.

Na daleč je bilo videti, da se je mnogim stvarjem težko upreti. Zato je njegov oče raje sklenil premirje.

- Marta, nisva se hotela norčevati iz tebe, se je opravičil.

- Meni ni ime Marta. Nehaj mi dajati vzdevke, saj sem bila krščena. To je bolno.

Nikoli si ni mogel zapomniti imen vseh tistih žensk, zato jih je, ko jih je spoznal, prekrstil, prizadevajoč si najti ime, ki bi se bolje podalo podobi, ki si jo je ustvaril o njih. Tako si jih je laže priklical v spomin, vsako z imenom, ki ji ga je dal on, vendar pa njegov izmislek ni bil vedno dobrodošel.

Ko sta stopila iz bara, je bil oče nekoliko jezen. Ne bi hotel užaliti ženske.

- Ne skrbi, mu je svetoval sin. - Stvar je v tem, da ima zelo močan značaj.

- Misliš? ga je olajšano vprašal njegov oče. Zanj je bilo zelo težko ne vznemirjati se zaradi vseh žensk in moških, na katere je na svoji poti naletel. Ker je vsak dan veliko prehodil, je imel veliko skrbi.

- Kaj si ji pripovedoval? ga je vprašal sin na poti proti parku. V celem mestu je bil en sam park in neko neurje je podrlo večino dreves, ampak vseeno, kljub žalostnemu in katastrofičnemu ozračju sta rada posedela tam in se pogovarjala. Nekaj debel s polomljenimi vejami in suhim listjem je še vedno ležalo na tleh. Hud veter je bil ta, ki je izruval najstarejše korenine, odpihnil strehe, stresel stebre in polomil stavbne antene.

- Pripovedoval sem ji, kako sem bil nekoč v Buenos Airesu in pri pokru priigraval veliko bogastvo.

- Ti še nikoli nisi bil v Buenos Airesu, mu je rekel otrok. Ni bil niti v Buenos Airesu niti kjer koli drugje, razen v tem bednem mestu, saj ga je bilo potovanj groza, in poleg tega mu nikoli ne bi uspelo privarčevati za vozovnico.

- Včeraj sem sanjal, da sem bil v Buenos Airesu in da sem priigraval veliko bogastvo pri pokru. Kako se ti zdi? Če bi ji povedal, da so bile sanje, me zagotovo ne bi poslušala. In so ljudje, ki se nikoli ne spomnijo, kaj so sanjali. Njihova življenja so zelo žalostna. Kako je Dino?

– Oh, dobro. Mogoče bom nocoj šel na plažo.

V njegovih sanjah se je vedno pojavljal nek dinozaver, povsem jasno se je dvignil iz vode, ogromne sive luske na plečih, luske, štrleče kot velikanski cvetni listi, naježena pleča, tace, grabeče po pesku, dvignjene sprednje tace ter dolg in krčljiv rep, ki ga je gibčno premikal. Na začetku ga je njegov prihod (Sredi opustele plaže. Noč je ali pa neprijazen in mračen večer, sivkastih in vijoličnih odtenkov, vijoličnih rib, ki plavajo po zraku. Prikaže se iz vode, kot da bi se celotno okolje pripravljalo na njegovo ogromno vrinjenje v zrak in v prostor. Stopi ven, počasi, in črna, gosta voda se komajda premakne. Njegove velike sive tace grabijo pesek z dna. Njegove roke, manjše, lovijo – kot ribe – majcene človeške figure po plaži; počí jih skupaj z glavami in kot prazne lupine, kot polomljene igračke jih meče za hrbet na sredo oljnatega morja. Pojavi se odkrito in nedolžno, brez občutka krivde. Pojavi se prijazno in odkritosrčno, kot gromozanska nora igrača. Kot bolan slon. In zanj je igra z ljudmi dobrohotno in neškodljivo razvedrilo.) polnil s tesnobo in zbujal se je prestrašen, gledajoč na eno in na drugo stran, boječ se, da bi se njegov prihod ponovil, tokrat v temi njegove sobe. Vendar se je sčasoma navadil na sanje o njem. Pričakoval ga je kot veličastnega, ampak anahroničnega prednika. Kot nenavadno opravljenega prijatelja. Kot norca ali izgnanca, ki na dnu svojih norosti ohranja pridih žalosti in nežnosti. Navadil se je pričakovati njegov prihod, ga poklicati, se z njim sprehoditi po ulicah, ga imeti za tovariša in prijatelja. Delil je z njim svoje vsakdanje življenje, in čeprav ga nihče ni videl, je bil on tam, četudi ne ves čas: včasih se je vrnil v svoje vode, za nekaj dni, ni ga čutil hoditi ob sebi, ponoči ni krožil po njegovi sobi, in tako ga je ponovno čakal, prežal na njegov prihod v vijoličnih večerih, v sivih vodah, ki se zdijo tako goste, da že skoraj niso videti kot voda. Dino, nedolžna pošast in sorodnik, tovariš pri potapljanju, ljudožerec, zasledovalec rib; Dino, osebni prijatelj, bližnji sorodnik nenavadne fizionomije.

Z učiteljico je bilo težko.

Vstopila sta, ko so vsi ostali že odšli in je ona v praznoti učilnice urejala zvezke in knjige. Njegov oče je bil precej trezen ("Sin, pusti mi spiti samo en kozarček, ti ne veš, kaj pomeni biti oče, obljubim, da se ga ne bom napil, zelo zapleteno je imeti toliko obveznosti, nikoli se ne bi mogel soočiti s kako učiteljico, ne da bi imel vsaj malo pijače v sebi, nekega dne boš razumel; en kozarček, nič več. V redu, greva."). Kadil je svojo pipo in radovedno opazoval. Že vrsto let ni vstopil v kako šolo, že od otroštva ni bil v šoli. On pa se ni mogel spomniti, če je šolo sploh končal. Vedno je dvomil.

– *Tale* je tvoj oče? je vzkliknila učiteljica; poudarjajoč zaimpek in z neodobranjem gledajoč bradatega in zanikrnega moškega v oguljeni srajci in obleki, z bolj otroškim izrazom na obrazu, kot ga ima kak fantek.

– Kako nenavadno drevo! Njegov oče se je usmeril naravnost proti oknu, skozi katerega se je videlo pepelnato sivo in rjavo drevo. Narava mu je bila zelo všeč. Drevesa so mu dobro dela in kadar je govoril o kaki ženski, je vedno rekel: "Všeč mi je, iz kakšnega lesa je narejena." Obstaja ogromno vrst dreves in žensk.

– Gospodična, je povsem mirno rekel oče. Videlo se je, da so mu kozarčki dobro deli. – Mi lahko poveste, katere vrste drevo je to?

Ženska se je komaj ozrla vanj. Pogledala je skozi okno in zazdelo se ji je navadno drevo, običajno.

– Ne vem. Bananovec, verjetno. Ulica je polna bananovcev.

– Nikakor ne, je odgovoril oče užaljen. – Mi boste rekli, da gre za običajnega bananovca, ki jih je povsod polno? Popolnoma se motite. Sin, naredi mi uslugo in poizvedi, za katero drevo gre. Ne vem, kaj lahko naučite v tej šoli, če ne poznate niti imen dreves, ki jo obkrožajo. In vam, kako vam je ime?

Videti je bilo, da je učiteljica jezna.

– Ime mi je Sara.

– V redu, Sonja, tako je, jaz sem oče tega fantka. Kar se tega tiče, ne sprejemem nobenega očitka. Zelo mlad sem se poročil, res je, tako kot priporoča krščanska družba. Ne morem vam zagotoviti, da je bilo dejanje spočetja povsem zavestno, vendar naključja ne obžalujem. Lahko bi počakala malo dlje ali pa malo manj, kakor je, ampak kdo bi vedel, kako bi se zadeve razvile v tem primeru. Nihče ne more zagotoviti, da bi bilo bolje ali slabše. Po drugi strani pa je najin srečni zakon v štirih letih razpadel, kar ni ravno veliko, če upoštevamo, da je celotno spočetje tega otroka trajalo nič manj kot devet mesecev, vse te mesece je imela moja žena napihnjjen trebuh in je trpela zaradi alergij, angin, slabosti in sem si bil jaz primoran poiskati službo. Kot vidite, je bil odlično izvaljen. Kar se tiče vsega ostalega, imava papirje urejene. Otrok je bil krščen, ima tri tete in dva strica, štiri stare starše in eno samo sestro, tako da mu v bistvu ni nikoli nič manjkalo, kot se običajno reče. Kot veste, ima še nadomestnega, pomožnega očeta, saj je dandanes vzgoja otrok težka, prav tako vzgoja žensk. Zmeraj je bolje imeti dva očeta kot pa nobenega, kaj mislite? In moja žena ne prenaša samote. Moram reči, da jaz tudi ne. Nasprotno pa ima še vedno samo eno mater. Nismo ga hoteli že tako zgodaj obremeniti še z eno.

Fantek je govor pozorno poslušal. Zelo rad je poslušal svojega očeta. Drugega ne toliko. Videti je bilo, da je oče številka ena obvladal pisanje člankov.

– Zelo rad bi vedel, kdo bi bil jaz, če ne bi bil jaz, je izjavil otrok.

Oče ga je za trenutek radovedno pogledal.

– Ste otroku sposobni odgovoriti, Sonja? jo je naglo vprašal.

– Ni mi ime Sonja. Ime mi je Sara, je protestirala ženska.

– To ni bilo vprašanje, Sonja. Otrok je vprašal, kdo bi bil on, če ne bi bil on.

– Mislim, da bi bil nekdo drug, si je končno odgovoril fantek.

– Točno, je rekel njegov oče.

– Tako da sem v resnici kdor koli, je nadaljeval otrok. – Ali pa lahko poskusim biti ta, ki sem. Vendar pa je težko biti ta, ki si, če veš, da bi lahko bil kdor koli drug.

– Sin moj, raba zvalnika je bila edina podobnost med obema očetoma, že točno štirideset let si prizadevam, da bi bil jaz, in ne morem ti zagotoviti, da mi je to uspelo.

– Potemtakem bi si lahko jaz kakšnih štirideset let prizadeval biti kdor koli drug, je predlagal fantek.

– Primerjala bi rezultate in morda bi lahko naredila kak koristen posel, zamenjavo ali kaj takega, kaj misliš? Ne smemo pozabiti, da živimo v tržnem gospodarstvu.

– Prav lahko bi bilo tudi, da če ne bi bil jaz, ne bi bil absolutno nihče.

– Ali pa neka neznana vrsta drevesa.

– Žaba.

– Zahod.

– Odhod.

– Noči.

– Oči.

– Vzemi smet iz oči.

– Sivo nebo.

– pajek.

– Kolo tricikla.

– Primerek biblije.

– Televizor.

– Sanje.

– Aja, lahko bi bil dinozaver, o katerem tvoj sin sanja vsako noč.

– In moj sin bi bil kdo drug.

– Ki ne bi sanjal o dinozavrih.

– Lahko bi bil žoga na nogometnem igrišču.

– Ali pa tvoja mama, ali ne bi bilo zanimivo, če bi bil tvoja mama?

– Ali pa učiteljica, če bi bil jaz v tem trenutku učiteljica, kaj bi se zgodilo?

– Moral bi ti dati dobre nasvete.

– Te mi vedno daš, pa čeprav nisi moja učiteljica.

– Drugačne nasvete, ti, ki ti jih dajem, so sinovski, ne učiteljski.

– To ne reši vprašanja drevesa. Vidim, draga gospodična, da ta šola nima primernega osebja. Kot prvo, ne veste, katera drevesa šolo obkrožajo. Kot drugo, vi niste primerni, da bi svetovali mojemu sinu – vašemu učencu – neko ustrezno metodo, s katero bi odkril, kdo bi bil on, če dejansko ne bi bil on. Torej, za katere stvari ste usposobljeni, da jih naučite?

On je očetov govor izkoristil za to, da je s kemičnim svinčnikom praskal po naslonjalu sedeža. To je delal prikrito, tako kot je te stvari treba početi. Nič pametnejšega mu ni prišlo na misel, kot da je narisal svastiko.

Skupaj sta odšla iz šole. Oče je ošabno stopal in z užitkom vlekel pipo.

– Skratka, ne vem, zakaj me je ta ženska hotela videti, je zadovoljen pripomnil. – Mislim, da ji ni vse jasno. Kaj mi je mislila povedati?

– Raziskuje, kateri je tisti prekleti kurbin sin, ki praska svastike v stole. Zaradi pohištva, ne zaradi simbola, je rekel.

Ko je prišel domov, je pozdravil mamo in ji sporočil:

– Jonas bo nekoliko zamudil na kosilo. Ljudem, ki si še niso vstavili žice v glavo, skuša prikazati prihodnost s stroji.

Njegova mama ga je nepresenečeno pogledala. Bila je navajena, da njen sin krušnega očeta imenuje z imenom, ki mu prvo pade na pamet. Kar pa se tiče pomena njegovih stavkov, se ni trudila, da bi ga dešifrirala. Zelo mlada se je poročila z nekim norcem in to so bile posledice, ker tega ni pravočasno vedela. Ljudje bi morali nositi dokazilo o duševnem zdravju, da bi se tem nezgodam izognili. Ona, neizkušena mladenka, je bila žrtev delirijev nekega norca in zdelo se je, da je otrok podedoval najslabše očetove lastnosti. Na srečo je bil njen drugi mož izredno solidaren, nikoli ji ni ničesar očital in je bil pripravljen prevzeti skrb za otrokovo duševno zdravje, če je bilo le mogoče.

Našel je svojo sestro, ki je ležala in gledala v strop. Kadar ni brala, je bila to njena najljubša zaposlitev.

– Kaj imamo danes? jo je vprašal in se usedel na rob postelje.

– Prisluhni temu: na-rava, vra-ta, ra-čun, klju-čavnica, deset-letje, sre-den, pri-mat, u-sluga, manj-kajoč, ba-ti se, sol-dat, soli-darnost, kana-lizirati, pre-mišljati, mete-or, go-stota, lo-banja, akva-marin ...

– Si spet študirala slovar?

– Ja. Ima me, da bi očeta prosila, naj kupi *Britansko enciklopedijo*. Zelo zabavna mora biti.

– Ne znaš angleško. Indijanka si.

– Še bolje.

– Misliš, da se ujema s smaragdno kavčem?

– Mogoče imajo *Britansko enciklopedijo* v različnih barvah, da jo lahko izbereš glede na dnevno sobo in preproge.

– Ne verjamem. Angleži so zelo tradicionalni.

– Mama tudi, pa le ima smaragdno sedežno.

– Tradicija ni povsod enaka.

– Potem pa ne razumem, za kakšno vrsto tradicije gre.

– Za izdano tradicijo.

– Izigrano.

– Dement-no.

– Skle-rotično.

– Omotično.

– Umirajočo.

– Gnijočo. Pasolinijevo.²

– Ne vem, kaj je to.

– Očka tudi ne.

– Kateri?

– Tisti.

² Pasolini, Pier Paolo (1922–1975), italijanski pisatelj in filmski režiser. V svojih pesmih in romanih, kasneje tudi v filmih je eksperimentiral s snovjo iz sveta siromakov, združeval marksistične in krščanske ideje. Izrazit levo usmerjeni umetnik, aktiven tudi v političnem življenju svojega časa.

- Isti.
- Sever.
- Jug.
- Dosti.
- Kosti.
- Glava.
- Krogla.
- Lava.
- Kabala.
- Danes zjutraj je mama po telefonu poklicala zdravnika in mu rekla, da se ji zdiva zelo zaskrbljena zaradi jezika.
- Ona je zelo zaskrbljena zaradi najine zaskrbljenosti z jezikom.
- To je ena njenih za-skrbljenosti.
- Za-svojenosti.
- Pri-smojenosti.
- Nama je predpisal sirup ali plažo?
- Plažo.
- Blamažo.
- Kazen?
- Palica.
- "Udarcev nočemo, pravico hočemo."
- "Diktatura: lakota in zlomljen hrbet."
- "Čveka nočemo, brez boja se ne vdamo."
- Čvekanje.
- Charleston.
- Heston.
- Srečko.
- Che.
- Čad.
- Ček.
- Čok.
- Česnač.
- Čile ja, jenkiji ne.
- Geslo.
- Te-slo.
- Konsenz.
- Koncentrat.
- Kontent.
- Kontinent.
- Gorovje.
- Od-govor.
- Za-govor.
- Pri-govor.

- Po-govor.
- Z menoj.
- Na plažo bom šel z njim.

Nekoč je bilo prvič, da je sanjal o dinozavru, vendar se ni mogel spomniti, kdaj je to bilo. Barantal je s spominom. Kaj bi se zgodilo, če bi se vsega spominjali? Absolutno vsega. Nekega dinozavra, kako stopa iz morja, temno modrega morja, srebrnkastega dinozavra. Gromozanskega, stopajočega iz vode. Kadar se je želel spomniti, je bil on že zunaj. Z glavo visoko nad gladino in z nogami še vedno v vodi. Kasneje je šel na plažo, in čeprav ni našel sledi, je imelo morje tisto temno modro barvo, ki že ni več modra, ampak skoraj črna, in bilo je zelo nizko, zelo plitvo, zelo mirno, kot da iz njega ne bi moglo nič izstopiti, nebo pa je imelo tisto znaniško barvo, tisto barvo slutnje, kot da bi vse to zatišje prinašalo nesrečo. Plaža je bila opustela in on je čakal na darove morja. Školjke, koščki lesa, prazne polžje lupine (v katerih se sliši odmev morja, ki se odbija v nočeh), trupla rib in kak bolan morski lev, ki je prišel umret na obalo.

Temno vijolično nebo med oblaki in prazna plaža; v pesku majcene in lepo odtisnjene sledi galebov in ptičev. Ptiči se ga niso bali. Ne njega, ne dinozavra. Ptice so stale na svojih mestih, nepremično, z očmi, uprtimi v morje, zelo nizko, zelo plitvo, zelo mirno. Ptice so bile videti kot kipi ptic. In če so se premaknile, so na pesku pustile brazde. Vse barke so izvlekli iz morja, ležale so prevrnjene na bok in bile videti kot orehove lupine. On je sedel blizu pobočja in čakal. V sanjah se je dinozaver prikazal ob težko določljivi uri. Njemu se je včasih zdelo, da ob večerih, drugič, da v zgodnjih jutranjih urah, ko sonca še ni na spregled. Naj bo kakor koli, dejstvo je, da ga ni čakal nihče drug, samo on. Samo on ga je videl, ogromnega, nedolžnega, curljajočega vodo, ki ga navidez sploh ni zmočila, in iščočega ljudi, da bi se z njimi poigral. V sanjah se je dinozaver prikazoval ob težko določljivi uri. Čakanje ga je polnilo z nemirom. Ni vedel zakaj, ampak čutil je potrebo, da ga nadzoruje. Vsa ta moč in vsa ta sila, prosto potujoči po svetu, sta bili nevarni. Samo on ga je lahko zagledal že od daleč, mu prigovarjal, preprečil, da bi s svojimi ogromnimi rokami objel ljudi, jim impulzivno trčil skupaj glave ter jih zalučal daleč, na dno morja, kjer nasedene spijo premagane ladje. Stare barke. Barke starih lovcev na brontozavske kite. Zato je vsako popoldne prihajal na plažo, pa tudi kakšno dopoldne, kadar je bil dan še posebno siv. Zaustaviti ga je bila njegova naloga. Ga umiriti. Ga udomaćiti. Izogniti se uničenju. Preprečiti, da bi ulovil njegovega očeta, njegovo sestro, njegove prijatelje. Nadzorovati njegov prihod, stražiti na bregu morja, poleg valov, čakajoč ga, kot bi čakal na razodetje. Prav tako je moral preprečiti, da ga ne bi kak naključni odkritelj ubil. Šlo je za zelo kočljivo nalogo. Prepričan je bil, da če bi ga komu uspelo zagledati, bi ga uničil, likvidiral, misleč, da ga bo dinozaver napadel. Ali pa preprosto iz ubijalske navade. Njegova naloga je bila težka. Moral je preprečiti uničenje prvega s strani drugih in uničenje drugih s strani prvega. Na koga paziti na prvem mestu? Zaradi dvomov je vedno ostajal v temi, vendar se ni potuhnil, saj je imel skrivanje za nepošteno. In ga je čakal.

Nemirno in tesnobno ga je čakal. Zase ga ni bilo nič strah. Dinozaver mu ne bi ničesar storil. Dobra prijatelja sta bila. Res je, da ga je on zavojeval brez dovoljenja, vendar se je že navadil tako na njegove nočne vskoke, na mesečniške prihode sredi sanj, da je bil zanj kot ljubljeni prednik, legendarni dedek, norveški pomorščak, naplavljen na otok sanj. Nek v svojih navadah nekoliko eksotičen prijatelj, ki pa ga vzljubiš in se ga naučiš imeti rad. Vendar ga zaupanje ni smelo pogubiti. Vedel je, da se bo nekoč – ko bo buden – dinozaver srebrno lesketajočih se lusk prikazal in izpolnil grozljivo grožnjo iz sanj, vdirajoč na temno, počrnelo obalo, krvoločno udarjajoč skupaj z glavami naivnih prebivalcev tega prenaseljenega planeta. Še posebno si je želel obvarovati očeta številka ena in svojo edino sestro; njega zato, ker ni bil sposoben skrbeti sam zase in se je vedno zapletal z nekoliko neumnimi in nekoliko grdimi ženskami; svojo sestro, ker je bila majhna in ljubka.

V daljavi ga je videl prihajati in stresel se je od mraza. Noč je bila temna. Daleč stran je bilo videti zeleno in pet sekund zatem rdečo luč svetilnika. Najbolj ga je presenetila barva njegovih lusk, točno taka kot v sanjah. Siva in srebrnkasta z zelo močnim leskom. Prihajal je počasi. Kot da bi meditiral ali kot da bi bilo izstopiti iz morja (nenavaden dojenček v svoji prenosni kadi) kočljiva operacija, ki jo je bilo treba zelo previdno izvršiti. Kot otrok, ki negotovo shodi in si presenečen in vesel ogleduje gibanje svojih nog, stopal, rok in ocenjuje vsak posamezen del svojega telesa kot dele nenavadnega in čudovitega stroja, katerega skrivnosti smo šele odkrili. Kot da bi bilo stopiti iz vode naloga, za katero bi moral trenirati. Videl je, kako je premaknil eno izmed svojih ogromnih sivih tac, počasi, kot da bi prepoznaval krhko in oljnato ozemlje morja – predstavljam si, da bi se okoli njegove tace ovilo polno morskih naplavin, vodnih polipov, alg, rastlin, lišajev, zelenja, kot da bi bil tisti gib prvi, ki bi ga naredil, nekoliko sključena pleča, dvignjena glava. Najprej ena taca, nato druga. Prepoznaval je drugi gib, presenečalo ga je, da je bil popolnoma enak, ta taca tudi, kot luknjičasta mreža bi pobiral tiste smeti iz morja, kot filter bi lovil stvari, ki so v vodi zelene in polne pene, stvari, ki se oprimejo kot hobotnica. Čudilo ga je, da lahko hodi po morju, da lahko premika kamnite hraste na plečih. Kot otrok, ki naredi prve korake sredi krhkega in vodenega, lepljivega ozemlja. S hojo so njegovi gibi postali prožnejši, upoštevajoč njegovo težko okostje, telo iz kamna, blata, proda, apnenčaste prahu in gline.

Gromozanski se je prikazal in v tišini.

On ga je čakal. Vso svojo energijo je osredotočil na gledanje, na čakanje, ves tresoč se. Katera noč je bila tista nesmiselna noč razodetij? Noč kot soteska. Noč kot črno mravljišče. Ni verjel v vdajo.

In ko se je ogromni,

tihi prišlek,

apokaliptični brontozaver približal, se je mirno

ozrl proti domu in zaklical:

Očka!